СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

РІК XLV. Ч. 275. Джерзі Сіті, Н. Дж., пятниця, 26-го листопаду 1937. VOL. XLV. No. 275. Jersey City, N. J., Friday, November 26, 1937.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

З НАРАД У КОНҐРЕСІ

ВАШИНҐТОН. — За всякою правдоподібністю законопроєкт про мінімальну заплату і години праці буде відсуненей аж до весни. Голова „комітету порядку", О'Коннор, заявив, що його комітет не був усилі піддати цього законопроєкту під наради тому, що не заявилися за нього потрібних 218 голосів. Лідер конґресової демократичної більшости. Рейберн, хоч сам підписався за цей законопроєкт і накликав своїх політичних однодумців це зробити, не досягнув у цьому напрямку бажаних успіхів. У звязку з цим провідник републиканської меншости, Снел, зробив для преси заяву, в якій покпивав собі з демократів, кажучи, що в них нема дисципліни і вони не вміють рядити конґресом, хоч мають більшість.

Наради над фармерським законопроєктом.

Законопроєкт помочи фармерам пішов під наради конґресу. Його обговорювали рівночасно в двох палатах: в сенаті і палаті представників. В обох нарадах приявні брали оживлену участь у дискусії. Законопроєкт у сенаті трохи відмінний від того, що є в палаті представників. Але обі палати погоджуються, щоб уряд наложив квоту на продукцію пшениці, бавовни, кукурудзи, тютюну і рижу, і заразом занявся збутом цих продуктів. За сенатським проєктом контроля починалаcяб щойно тоді, коли край випродукує поверх 1,100 міліонів бушлів пшениці, біля 11 міліонів балів бавовни і 2,900 міліонів бушлів кукурудзи. На ту ціль конґрес передбачає 250 міліонів у додатку до 500 міліонів, призначених на консервацію.

Годяться зменшити податки деяким корпораціям.

Податковий комітет одобрив проєкт, щоб усім корпораціям, які мають менше як $25,000 чистого зарібку річно, значно зменшити доходовий податок. Також рішив трохи зменшити податок корпораціям, що заробляють більше ніж $25,000.

СВАРЯТЬСЯ БАТЬКИ НАРОДУ.

НЮ ЙОРК. — Посадник Ля Ґвардія накинувся гострими словами на Еймбрамса, який, зрезиґнував з посади дорадника в мешканевих справах як протест проти самовільної заборони Ля Ґвардії брати участь у нарадах федерального мешканевого комітету. Ля Ґвардія закинув Еймбрамсові некомпетентність у тій справі. Зате федеральний мешканевий комітет написав Еймбрамсові теплого листа, признаючи йому велике знання в тій справі.

ВОЛІЛА СМЕРТЬ НІЖ МИЛОСТИНЮ.

БРОНКС (Ню Йорк). — Поліція знайшла в однім помешканні в Бронксі мертву, 76-літню жінку, Єлисавету Давлінґ, і її напів притомного, 42-літнього сина. Обоє затруїлись ґазом. Сина відратували і він розказав про траґедію їх життя: Колись він мав добрий бізнес, але стратив його. Чотири роки жив з матірю з заощаджених грошей, аж вичерпалося все докраю. Він піддав гадку йти до уряду по підмогу. На це не згодилася мати, якій соромно було приймати милостиню. Вона рішила померти, щоб облекшити долю сина. Кілька разів вона відкручувала в замкненій кімнаті газ, щоб удушитись, але кожний раз надходив син і ратував її. Останньої ночи він пробудився і почув сильних запах ґазу. Пішов до кухні і там знайшов свою мертву матір. Він схилився над нею, щоб її піднести але ґаз захопив його і він сам повалився на землю, де знайшла його поліція.

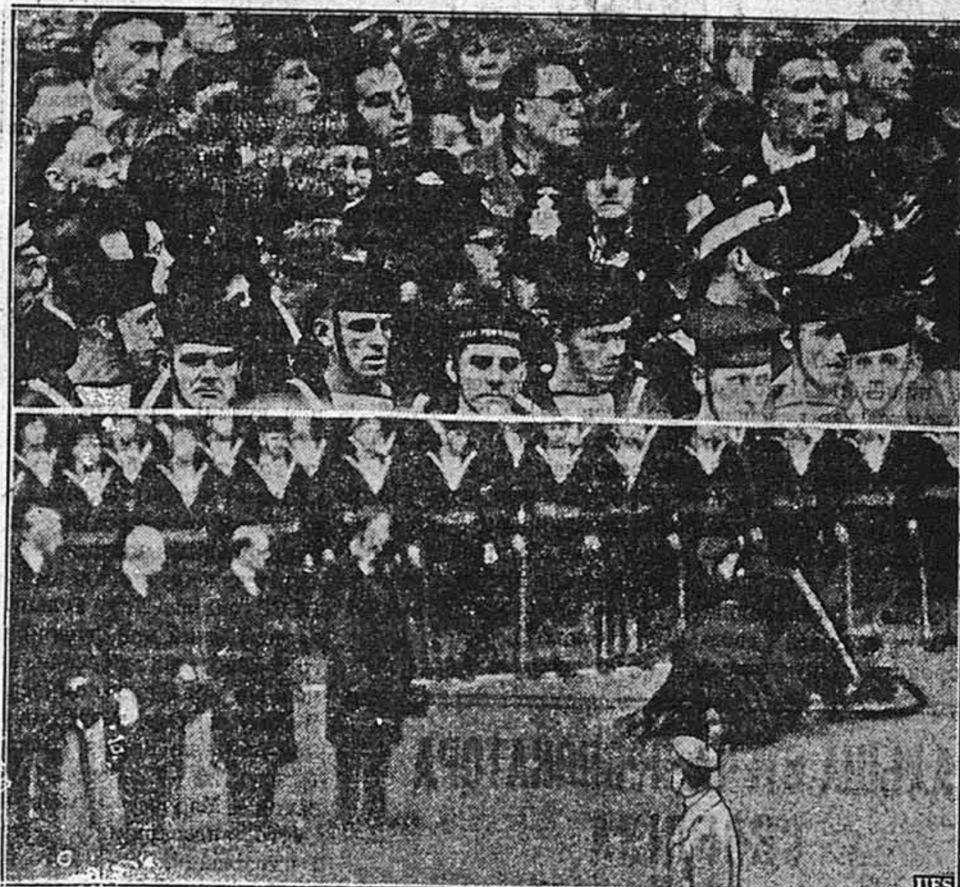
СТАРАВСЯ УНИКНУТИ ГРАБІЖУ І ВПАВ ЗЛОДІЯМ У РУКИ.

НЮ ЙОРК. — Вилйем Бертелман, нюйорський ювелір, боявся лишати в своїм склепі дорогі жемчуги і все вечором забирав їх додому. А щоб хто по дорозі його не ограбив, то по нього виїздила автом жінка і 17-літній син. Та злодії якраз із цього скористали: вони закралися до помешкання, у якім був другий, 14-літній син, звязали його та заткали рота, а потім ждали, аж вернеться старий Бертелман з рештою родини додому. Коли вони ввійшли, злодії вискочили з револьверами й ограбили його з дорогоцінностей, вартости $8,000.

КИТАЙСЬКИЙ АМБАСАДОР КРИТИКУЄ ДЕМОКРАТИЧНІ НАРОДИ.

НЮ ЙОРК. — Китайський амбасадор Ванг виголосив прилюдну промову, в якій сказав, що демократичним краям грозить велика небезпека від диктаторських країв, а то тому, що демократичні краї занадто бояться втрат і тому бояться відважно загородити шлях наступаючим диктаторським краям. Демократичні краї занадто вже обчислюють," говорив амбасадор.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

БОЖЕВІЛЬНИЙ ОБВИНУВАЧУЄ КОРОЛЯ.

Підчас врочистого святкування дня закінчення світової війни в Лондоні, столиці Англії, якийсь чоловік прорвався крізь ряди жовнірів та побіг до короля Юрія з криком: „Ви приготовляєте до війни!"

На горішнім образку схвильована ґуща народу, що приглядалася до тієї сцени. На долішньому образку поліція кинулася на чоловіка, щоб його арештувати. У правому кутку образка видно короля (в уніформі), а перед ним рядом стоять: президент парляменту, Фицрой, ґраф Галішем, майор Атлі та премієр Чемберлин.

По допитах арештованого показалося, що це умово хора людина.

УБИВСТВО ЗАЛІЗНИЧОГО ЕМЕРИТА.

В Тухлі біля Сколього напав на емеритонаного залізничого асесора Маріяна Вебера 30-літній Павло Яців, син тамошнього солтиса. Яців засівся на Вебера недалеко його віллі і коли Вебер наблизився, вдарив його кілька разів колом по голові так, що заломив підставу черепу. Побачивщи людей, що надходили, напасник утік. Раненому подали першу поміч і відвезли потім до Львова, де Вебер помер. Причиною була пімста, бо Вебер викинув Яцева зо сторожівки своєї віллі за несовісне виконування обовязків. У листопаді мала відбутися розправа проти небіжчика за фінансові надужиття в кооперативі Молопольскої Стражи Обивательскої і Польского Товариства опіки над могилами поляглих.

РИБА ВЕЛИТЕНЬ.

Грецькі часописи подали недавно вістку, що рибалки зловили на грецьких водах морську потвору. Тепер знову рибальський корабель „Нойфельд" зловив велитенську рибу, що важить 374 фунти. Риба ця має вигляд круглої брили і незвичайно дивну будову. Вона складається з величезної голови, яка мала згори і здолу плавці. На жаль, цю добичу ушкодили рибалки підчас ловлі і її не можна було відставити до зоольоґічного городу в Гамбурґу, щоб там могти її показувати прилюдно.

КІТКА ЗАТРУЇЛА СЕБЕ І ДВОЄ ДІТЕЙ.

Каміняр із Іссі Лє Муліно, Бріер, та його жінка вийшли вечором із дому. Їх діти, 4-літній Моріс і півторарічна Фернанда, вже спали і з ними спала теж кітка.

Кітка прокинулась, пішла до кухні, де на ґазовій машинці стояв горнець із молоком. Кітка вискочила на кухонку, випила молоко і, скачучи вниз, відкрутила задною лапкою ґазовий кран.

Небаром ціла кухня і кімната, де спали діти, наповнилася ґазом. Коли родочі вернулися додому, діти і виновниця нещастя, кітка, були вже мертві.

ТРАҐЕДІЯ ЕНДЕЦЬКОГО ДІЯЧА.

У Познані жив власник дібр і промисловець Ст. Млоціньскі, визначний ендек, що жертвував щедрою долонею даними на протижидівські видавництва, як „Орендовнік", „Шабес-Курєр" і т. п. Недавно його 21-літня донька Ян. Млоціньска, що перебувала на студіях у Нансі (Франція) на медичному факультеті, повідомила батька, що рішила вийти замуж за жида, студента Е. Гандеса з Кракова. Млоціньскі намагався всіми способами перешкодити цьому, але незабаром довідався, що донька перейшла на жидівство й звінчалася з жидом. Млоціньскі взяв собі це так до серця, що застрілився, а цілий маєток записав своякам.

ІЙ ЗОВСІМ НЕ СПІШИЛОСЬ.

Почтова варшавська влада викрила, що службовичка почтової аґенції в будинку товарового дому братів Яблковских, Ірина Арендт, приймала експресові телеґрами, а висилала їх згодом як... звичайні і ріжницю з оплати відпроваджувала... до своєї кишені.

—o—

МОЛОДІ РОЗБІЙНИКИ.

На лаві обвинувачених у Станиславові засіли 17-літній Мечислав Лісовскі та його товариш Едмунд Кінер. Вони хотіли дістатися до Еспанії, а що не мали грошей на дорогу, рішили роздобути їх розбоєм. Отже напали на урядовця Макса Ріде і побили залізними штабами до безтями. Грабунок не вдався, але за те Кінер дістав рік вязниці, а Лісовскі 8 місяців.

—o—

КУРЯЧИЙ ДОЩ.

Голяндську місцевість Лянсмер, славну з годівлі курей, навістила недавно повітряна труба, яка спричиняла мешканцям величезні шкоди. Вихор схопив догори великі скількості дробу і переніс на далеку віддаль. Згодом, коли натуга вітру ослабла, кури почали спадати на землю, на довколичні поля, городи, вулиці й дахи домів. Власники цих піль і домів мали зовсім приємну несподіванку і могли бути тільки вдячні повітряній трубі.

НЕ МОЖНА БУТИ ПОДВІЙНИМ ПАТРІОТОМ: ПОЛЬСЬКИМ І УКРАЇНСЬКИМ

ЛЬВІВ.—Ось такими словами відповіло „Діло" у редакційній статті на нову польську провокацію, яка полягала в тому, що „Комітет Обивательскі" у Львові, видавши відозву в справі святкування роковин відбудови польської держави, умістив під тою відозвою імена 13 визначніших українців, без їх відома і згоди. Ця відозва була звернена до „польського народу". В ній пригадувано, що „здійснилися мрії кількох польських поколінь", та що „поляки кров проливали", щоб могла заіснувати Польща у теперішніх границях.

Польські інтереси не є інтересами українськими.

„Діло" протестує проти цього, щоб при помочі „свята польської державности" втягати „українців у сферу польських національних інтересів і польських патріотичних почувань". А далі пише таке: „Люди, які кажуть українцям підписуватись під польською патріотичною відозвою, заперечують українцям право до їх рідного патріотизму". А ще далі стверджує, що домагатись підпису українців під відозвами про польське свято і польську пролиту кров, значить викликувати ще один конфлікт. Бо Польща може вимагати пієтизму до польських історичних роковин тільки від поляків. При тім іще „Діло" надмічує, що підписувати когось без його згоди, значить допускатись кроку, який не існує ніде в цілому культурному світі.

ЗА ЛЕГКОВАЖЕННЯ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

ЗОЛОЧІВ (Галичина). — Окружний суд у Золочеві засудив о. Матвія Муньовського на кару 20 злотих і зворот судових коштів за те, що як голова читальні „Просвіти" в Махнівцях не вивісив у державне свято польського державного прапору, тільки замість нього малу паперову хоругвку, що є легковаженням польської держави. Крім цього покарано його ще гривною 10 злотих за те, що як голова читальні погодився з тим, щоб на стіні читальні вмістити тризуб замість польського державного гербу.

ПРОЩАЛЬНИЙ КОНЦЕРТ.

ЛЬВІВ. — У салі Тов. ім. Лисенка відбувся прощальний концерт Марії Сокіл і А. Рудницького перед їх відїздом до Злучених Держав. Композитор С. Людкевич пише з цеї нагоди, що присутні мали ще раз нагоду „налюбуватись видом і справді гарним, високим мистецтвом симпатичної співачки", себто Марії Сокіл, що „добре заслужилася в Галичині за короткий час побуту для поширення й поглиблення нашої вокальної музичної культури, для збогачення і спопуляризування багатьох ділянок нашої пісенної літератури". А. Рудницький виступав як супровідник концерту і як композитор пісенного й оперового репертуару. Артистів попрощали квітами й оплесками.

НАДХОДИТЬ ЧЕРГА НА ЛІТВІНОВА.

ЛОНДОН. — Подають із достовірних джерел, що Чека перевела основну ревізію в комісаріяті справ закордонних, коли в бюрі не було Літвінова. Забрано велику масу ріжних матеріялів. Все те показує, що Сталін зачинає недовіряти і Літвінову.

ЗАПОБІГЛИ МОНАРХІСТИЧНИМ ЗМАГАННЯМ.

ПАРИЖ. — Переведено ревізію одного банку і на підставі того матеріялу, який там був, захований, міністер справ внутрішніх видав комунікат, у якім стверджує, що каґуляри, що їх підозрівали у змаганні довести в Франції до державного перевороту, це монархісти. Вони то мали вже виготовлені точні пляни, як перебрати при помочі військових частин владу в Парижі, як теж у краю. Зпочатку мали вони установити диктатуру, а по ній відбудувати монархію. Міністер подає, що всі ті пляни знаходяться тепер у руках уряду.

БУДУЧІ ПРОВІДНИКИ.

БЕРЛІН. — Нацисти потребуватимуть 17 років, щоб виховати новий тип провідників. Вже виготовлено виховну систему, яка має підховати тих будучих провідників. Виховуватимуть за зразками військової кадетської школи і тих практик, що їх приміняють по католицьких монаших семинаріях. Буде кілька родів таких шкіл. Тільки найспосібніші будуть переходити з нижчої школи до вищої. В школах не буде іспитів, ні не видаватимуть свідоцтв. Характер і досяги рішатимуть про кваліфікацію на провідника.

ХОЧЕ МАТИ ВІЛЬНУ РУКУ.

ЛОНДОН. — Виходить, що Гітлер не хоче дати собі звязати рук у справах середущої Европи. Але не піде війною на Чехословаччину. Таке ніби дав запевнення лордові Галіфаксові. Зате буде домагатись автономії для німців у Чехословаччині.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Свій до свого

Скільки то разів чули ми той клич на ріжних вічах чи зібраннях! Скільки ми читали про нього в пресі! А проте приходиться це далі раз-у-раз пригадувати. Бо це дійсно важний життєвий клич, і то не тільки для нашого народу в старім краю, але й для нас, американських українців. І тут в Америці ми повинні мати це природнє почуття, яке наказує попирати **свого**, бо таке попертя є одним із тих тісних вузлів, що звязують нас у таку одну громаду, якої члени почувають себе близькими не тільки по душі й крові, але й — з бизнесу. А в Америці й те останнє заважує, часами навіть дуже сильно. І тому треба на це звертати увагу — в нашім власнім інтересі, себто на те, щоб заховати якнайдовше українство в Америці.

Та коли ми як суспільність беремося пропаґувати отсей здоровий клич „свій до свого", то чи не требаб у першу чергу популяризувати цей клич вимогою поперти таку **свою** інституцію, яка вже є добре відома, яка є знаменито ведена з бизнесового боку, з якою мати бизнес, значить — робити **добрий** бизнес, а яку попирати і посилювати — значить скріпляти народню, **дійсно** українську силу в Америці. Сумніваємося, щоб знайшовся хтось, що, прочитавши ці слова, не вгадав би, що маємо тут на думці **Український Народний Союз.** Бо не може вкоринитись у нас звичай попирати **„свого"**, коли ми ще у своїй свідомішій, навіть бизнесменській, частині не зрозуміємо, чи не схочемо зрозуміти, що зріст У. Н. Союзу у членстві, й то зріст постійний, кожного дня, кожного місяця і кожного року, є теж ознакою, що в нашім громадянстві клич „свій до свого" набирає справжнього громадянства. А якщо клич „свій до свого" перемагатиме в У. Н. Союзі, то заразом він осягатиме перемогу й на інших ділянках нашого життя, бо У. Н. Союз не живе для себе, а для нації. Зростає він, зростає і його вплив та сила, а з ними зростають у силу і ті кличі, які він видвигає. А клич „свій до свого" видніє уже на перших сторінках органу У. Н. Союзу. Вже тоді взивав У. Н. Союз попирати **„своїх"** — при роботі, в бизнесі чи деінде. І до того самого взиває він і тепер. Ті думки насуваються нам тепер тому, що саме в жовтні вдалося нам, по тяжкім під організаційним оглядом літнім часі, виказати зріст членства в У. Н. Союзі. Хай і та новинка стане заохотою для тих працівників, що завжди ревно працюють для добра У. Н. Союзу, що, не зважаючи на найтяжчі перешкоди і тяжкі часи, піддержують Союзову ідею з усіх сил. І хай ті, що бажають, щоб ціла наша іміґрація піднеслась при допомозі клича „свій до свого", в імені того клича зачинають нову і широку акцію за здійснення цього клича на Союзовім полі. Бо як виграємо з тим кличем тут, то й виграємо на кожному іншому, як громадянському так і приватному полі.

СУД НАРОДУ

„Борітеся — поборете!
Вам Бог помагає;
За вас сила, за вас воля
І правда святая!"

Дня 17-го жовтня нарід судив. Той, сто разів покривджений, многострадальний український нарід Закарпаття, який за сотки літ тільки служить ненаситним панам своїм, який кривавивсь і крівавиться й донині з тисяч ран.

На всепросвітянськім зїзді, на ужгородській вулиці в поході один гуцул підхопив свій топірець високо і його здоровий голос залунав широко-далеко: **„Хай живе воля українського народу!"** Цей клич має статися живою програмою цілого українського народу Закарпаття! На це наше селянство дало світлий приклад інтеліґенції, коли на братський поклик провідників своїх, жертвуючи з власних, дуже скромних достатків, зійшлося, неначе ті гірські вірли перед тучею, в столичнім місті, боронити те, що йому найдорожче: **рідну мову.** Були то незабутні, історичні хвилини. Пішки, роверами, возами, автами, поїздами, від північної Маковиці до Ясіня сипався нарід тисячами і тисячами, ненастанно до старинної столиці нашої землі. Наш княжий город ще ніколи не бачив такого подвигу нашого селянства і такого подвигу взагалі.

Був це справді всенародній зїзд, де нарід висказав свою волю: боронити рідну мову і виявити національну гідність.

Наш нарід уже перестав бути рутено-руснаком, чорним рабом чужих; він гордо називає себе українським, рівним з рівними, в товаристві всіх народів у Галичині, на Буковині, в Україні, на Кубані, на кірґізьких степах, на Зеленім Клині, в Америці і кудиб уже його не завела недоля.

Прийшов уже час виявити, що почуваємо себе частиною моральної цілости соборного, великого українського народу. Що його болить — і нас болить; чим він радується, — і ми радуємося. Спільні ми в мові і в крові, спільні в терпінні і в недолі, спільні хочемо бути і в **імені.**

Іменувати себе — це суверенне право кожного народу. Вороги наші хотять нас поділити на ріжні напрями. Це довго не піде! Живої правди не закопаєш! Пробуджену, зростаючу свідомість, всенародню волю до гідного національного життя ніхто ніколи, ні свій, ні чужий, уже не зацитькає.

З ріжних рутенських і руських назв віє на нас студеною вогкістю темної могили, в якій катували нас.

Боротьба зачалася. Ми не самі. За нами поміч Божа, народня воля і правда жива. Прийшов час показати, чиї ми діти. — (Ужгородське „Українське Слово").

К. Феделеш.

ДАЛЬША ВТЕЧА ПРОВОКАТОРА СКОБЛІНА

(На маргінесі схоплення ґен. Мілера).

В двох статтях, видрукованих у ч. з 16. і 17. листопаду в „Свободі", подали ми, на основі французьких джерел, як то московське ГПУ, при помочі **„патріота" - провокатора Скобліна,** доконало замаху на особі бувшого царського ґенерала, Мілера. Ми подали теж, як і куди тікав сам **Скоблін,** при помочі польського пашпорту, виставленого на імя Станіслава Булатовича, і задержалися на цьому місці, коли **„Скоблін** опинився вже під крилами ГПУ в Барсельоні.

Тепер передаємо дальший хід його замаскованої втечі. Отож у Барсельоні **Скоблін** вже чувся цілком безпечним. Замешкав він у готелі **дель Універсо** і свобідно ходив по місті. Не потребував він також уже польського пашпорту, бо мав перепустку, виставлену на імя **Василій Ґуров,** видану **„Групо де Інформаціоне ч. 2"** (розвідка), підписану сотником **Галехасом.** „Тілохоронителями" **Скобліна** підчас його побуту в Барсельоні були італієць **Люіджі Рокалі** та сербин **Микола Хрістіч.**

Дня 7, 8 і 9 жовтня 1937 р. **Скоблін** зустрічався з керівниками автономного центру ГПУ в Барсельоні, яким здав докладний звіт з організаційної роботи в Парижі. Його стрічі були організовані: в барі „Андора", вул. Альта Сан Педро 74, в барі „Монсерат", Пасео Републіка 55, в барі „Радіо", Авеніда де Републіка Арґентіна 163 і в барі „Вінебра", Астуріяс 33.

Схоплення ґен. Мілера вимагало, щоби багато агентів ГПУ „спалено", бо заходили можливості широких арештів. Отже **Скоблін** переорганізував дальшу шпигунську сіть у Парижі, а сам 10-го жовтня 1937 року сів на совєтський корабель **„Терек",** який удався в напрямі Чорного моря.

—o—

Як доносить паризький „Ґренґуар", **Скоблін** найдовше конферував у барі „Андора" з аґентом **Ефремом Альтберґом,** знаним та вишколеним у дуже делікатних справах. ГПУ назначило **Альтберґа** на опущений **Скобліном** паризький сектор. 19-го жовтня 1937 р. Альтберґ виїхав в авті (ч. 4-299) з Барсельони до Франції, 20-го жовтня вже ночував у Марсей, у готелі „Ноай", а 21-го під чужим назвищем прибув до Парижа й замешкав при 43 буль. Монморенсі.

Хоч як це дивно вірити, але таки факти переконують: московська поліція є справжнім паном у Франції! Ми вже писали також, що в афері Мілера мачали пальці панове з совєтської амбасади й посольства в Парижі. В совєтській амбасаді, при вулиці Ґренель, дальше сидять небезпечні аґенти ГПУ, як хочби **Айзенберґ.** Всіх оцих іменованих аґентів ГПУ, яких прикриває **міжнароднє** право екстериторіяльности: Підчас схоплення Кутєпова в амбасаді СССР сидів **Лео Ґельфанд** (аґент), який мав функції другого секретаря амбасади, а тепер він „радником амбасади". В тому самому часі сидів знаний нам уже **Яновіч** (Воловіч-Вілянський - Ельберт - Орловський - Маронов - Леопольд (його псевдоніми!), тепер розстріляний. Після його втечі на його місце були прислані: **Мещеряков,** другий секретар амбасади, та ґенеральний консуль **Сперанський.**

В р. 1932 вони були заступлені віце-консулем **Бірюковом** та першим секретарем амбасади **Соколіном,** який тепер є в секретаріяті **Союзу Націй!**

Автім таких аґентів повно. Вони приїжджають і виїжджають, залежно від їх „роботи" та приказів від Єжова.

Американська преса доносить, що в Парижі поліція викрила величезні склади зброї, ґранат, скорострілів, які приготовляли націоналістичні елементи. На думку цієї преси, вони готовили всенаціональне повстання.

Чи можна дивуватися, коли б навіть так справді було? Чи можна брати за зле тим французам - патріотам, які бачать, як їх край стає **заїзним шинком московських бандитів і палачів світового пожару? І хочуть його боронити?**

Гадаємо, що ніхто не може не подивляти цих справжніх французів, гордих на свою революцію 1789 р. В страху, щоб Франція ні пішла слідами Еспанії, вони протидіають усіми силами проти московської зарази. І мають рацію.

М-р Вол. Душник.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

Свято Листопаду.

Гурток Прихильників Українського Мистецтва в Празі влаштував у театральній салі „На Слупі" Свято Листопаду з такою програмою: І. „Кальнишевський у неволі", драматична поема Б. Лепкого з часів останнього руйнування Запорозької Січи, і 2) „Великий День", драматична поема Р. Купчинського з часів нашого зриву перед 19 роками. Песи вміло підібрані і гарно виконані Гуртком при співучасті і під проводом талановитого артиста М. Галія. Художні декорації молодого артиста-декоратора, М. Михалевича, доповнювали успіх цеї вистави, яка закінчилася спонтанним співом гимну „Ще не вмерла Україна".

Здається, що цим разом наша празька кольонія перший раз святкувала спільно і так достойно Свято Великого Листопаду.

Другого дня відбулися листопадові сходини в Українській Громаді в Празі, де прочитав свій доклад про значіння листопадових подій для розвитку загальної української державної ідеї У. Самчук. Попри інших точках була гарна, надхненна деклямація п. Кузьмовичевої з Закарпаття поеми Т. Шевченка „Чигирин". Відспіванням „Не пора" та національного гимну закінчилися святочні сходини.

ПЯТЬДЕСЯТЬЛІТТЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТИ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ.

Саме тепер минає пятьдесять літ, як перший раз на українську літературну ниву виступила О. Кобилянська. З цього приводу Український Соціольоґічний Інститут у Празі скликав ширші сходини своїх членів і гостей для вшанування почесного доктора Інституту — письменниці О. Кобилянської.

Поперше вислухано й оплесками принято лист - привіт до ювилятки, в якому збори з захопленням дякували їй за такий цінний вклад до нашої літератури та бажали Дорогій Письменниці доброго здоровя і віку довгого для дальшої її праці на користь і славу Вітчини.

Потім п. П. Богацький відчитав дуже цікавий доклад пані С. Нагірної на тему: „Музичні і звукові моменти в творчості О. Кобилянської". За пізним часом другий доклад про творчість О. Кобилянської, Л. Білецького, перенесено на наступні чергові сходини.

дк.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

М. С., Ню Йорк, Н. Й. — Голос про Світову Виставу буде поміщений. Тільки справлено те місце, де сказано, що ніхто цього не порушував, бо порушувало це Обєднання на своїх нарадах і на конгресі, й те все було проголошене. А що ніхто досі не забрав голосу в тій справі, ні не піддав, як можна сфінансувати Український Павільон, то це вже інша справа.

Читач „Дніпра". — Кажете, що Ви є передплатником „Свободи" і „Дніпра". Чи Ви читали в „Свободі", щоб вона нападала на „Дніпро"? Де і коли? А коли в „Дніпрі" чіпають „Свободу", то Ви питаєтеся про вияснення кого іншого. Виж знаєте, хто нападає. Як і знаєте, що „Дніпро" це „Орган Української Православної Церкви в Злучених Державах". З нашого боку ми не дали ніякої притоки цьому органові до того роду виступів, навіть з чисто релігійного боку. Але тих **„виступів"** не вважаємо ніяким нещастям. От буде дана „громадянству" ще одна нагода пізнати політичний розум та моральні й етичні засади декого, що дуже хворий на манію величости. Ми є такої думки, що дісно великі люди не пропадають. Великий розум не гине безслідно. Він завжди знаходить нагоду виявити свою силу. Тому може й добре, що дано нагоду цій величности, на якій, як вона думає, ми не пізналися. Ось тому треба спокійно виждати і дати людині виговоритись. А вже по якімсь часі кожний побачить, з ким має до діла. Бо в нас буває таке, що треба неразі ждати, щоб аж „нарід" дав комусь добру „школу", бо як хто інший береться за ту неприємну роботу, то такого ті, що їм треба дати таку „школу", зараз лають „диктаторами", людьми, хворими на тоталітаризм і т. п. А це останнє це та „хвороба", яку висуває в „Дніпрі" п. Теодор Свистун, себто той, що саме ту „хворобу" в тій чи іншій формі проповідував, і то тоді, коли говорили за нього, що він організує „фашистів". А щодо справи проголошування збірок у „Свободі", а що теж не подобається п. Свистунові, то зазначимо, що в „Свободі" тільки повторене те, що вже було практиковане й проголошуване нераз і проти чого не було ніколи ніякого спротиву ні на річних засіданнях головного уряду У. Н. Союзу, ні на конвенціях У. Н. Союзу. І очевидно, що проти цього ніколи не мав нічого й п. Свистун, ні як член У. Н. Союзу, ні як той, що був і в уряді Обєднання в 1936 р. одним з трьох головних контрольорів.

А. А.

ДЕШЕВА ЛЬОХА

(Оповідання).

(2)

— А що я зробив би з десятьма поросятами?! Таж то клопіт великий, користь мала.

Торочан відрецьувався, Рошко напирав на нього, щоб таки купив льоху.

— Ми оба зискаємо на тім, — казав. — Я не змарную днини, як не пожену на торг до міста, ви зискаєте рогачку.

— Рогачки не зискаю, — відповів Торочан. — Чейже рогачки льоха не перескочить.

— Льоха ні. За льоху справді мусите заплатити. Зате не заплатите за поросята, бо вони ще сховані. Льоха перепачкує їх до міста в своїм тілі. Нині, міркую, ще безпечно гнати льоху до міста. Завтра вже може буде запізно. Хібаб завіз разом з її дітьми. Очевидно, треба би заплатити акцизу не тільки за маму, але й за всі її дітоньки.

За кожну штуку худоби, введену до міста, платилося на міській рогачці акцизу... як від худобини. За велику свиню платилося гульдена, за мале поросятко двадцять крайцарів. Таку високу акцизу місто ухвалило собі тому два тижні, бо хотіло роздобути гроші на водопроводи. Крім тої міської акцизи була ще рогачка на гостинці в половині дороги до міста. За кожну велику безрогу платилося двадцять крайцарів, за порося чотири. Справді небезпечно було ждати, аж поросята прийдуть на світ божий.

Скінчилося на тім, що Торочан льоху таки купив. На його думку, очевидно голосно не сказав її, на торзі в місті мусять би заплатити пару гульденів більше. До одної задньої ноги, льохи привязав мотузок, взяв його в ліву руку і, підганяючи льоху палицею, вийшов за ворота на вулицю. На відхіднім Рошко радив йому поспішати, щоб льоха не зробила несподіванки і не висипала поросят на дорозі, заки зайде до міста і до хати.

— На що мені платити дві рогачки, коли одну можна виминути? — погадав собі скупар.

Рогачки бували тільки на битих шляхах, чи, як у Галичині казали, на гостинцях. Та щоб дістатися до міста, не конче треба було зараз із села виїхати на гостинець. Села, що лежали здовж гостинця аж до самого міста, були сполучені з собою численними пільними дорогами. Цими дорогами можна було їхати, очевидно й іти, з села до села. Оминувши таким способом рогачку на гостинці, можна було на цей гостинець віхати з села під самим містом. Міську рогачку вже годі було оминути, бо, обїхавши місто, попадалося на інші рогачки.

Торочан рішився першу рогачку оминути. Не взяв наліво, куди треба було, щоб вийти на гостинець, а пігнав льоху селом так, щоб вийти в поле, полем зайти до дальшого села.

— До хати зайду трошки пізніше, та зате не дам себе здерти на одній рогачці, — думав.

— Не так то лиш „трошки" пізніше, як Торочан думав, приходилося до міста, обходячи селами битий шлях з рогачкою. Дороги селами йшли зигзакувато й круто, битий гостинець ішов просто-простісенько. Крім того, що, ідучи селами, треба було тратити час на ту крутанину, багато часу забирала впертість льохи.

Льоху вдома шанували, бо позволяли їй вилежуватися в хліві, або в гноївці. Вона не мала охоти мандрувати так далеко. Що хвилі верталася, лягала. Торочан неодин раз добре намучився, заки її назад підвів на ноги, або нагнав у сторону міста, коли льоха завернула в сторону свого села. Коли вже ласкаво йшла в сторону міста, то йшла поволеньки, злегка рохкаючи. Не диво: льоха поросна, а тут та спека й духота, що сам Торочан ледви волік за собою ноги.

Якої пів милі перед міською рогачкою, ще заки Торочан вийшов на битий гостинець, льоха лягла, важко сопучи і далі руш встати. Торочан довго мозолився, заки підвів її на ноги. На гостинці льоха знов лягла.

— Чи вона не хоче висипатися? — подумав Торочан і знов, напружившись всі свої сили, поставив льоху на ноги. Дуже поволі йшла льоха, та все якось ішла. До рогачки було щораз ближче і ближче. Ще тільки сто кроків, ще пятьдесять, ще двацять. Побачивши, що льоха знов має охоту відпочити, Торочан добре стягнув її прутом. Льоха живіше посунулася вперед.

— Богу дякувати! — сказав до себе Торочан цілком голосно. — Ще тільки що десять кроків. Акцизи за порося таки не заплачу. А то булоб сміху, якби вона сипнула поросят вже в місті, яких пять кроків зараз коло рогачки!

І було сміху багато. Льоха лягла пять кроків перед рампою. Торочан бив її прутом, виргукував, кленучи, тягнув за хвіст, за ноги. Не помогло. Льоха не рушилася. Перестав кричати і тягнути, бо побачив, що льоха почала вже пороситися. Прийшло на світ досі перше паця. Збіглися люди, збіглись акцизники. Обступили Торочана з його льохою і з пацятами. Всі тішилися тою пригодою. Як би Торочанові не соромно було, як би не боявся, що сміх буде ще більший, був би вирвав волосся зо своєї скупої голови. Його трагедію зрозуміли тільки оба акцизники, що стояли на рогачці. Вони вгадували, що Торочан тому так дуже підганяв льоху, що хотів платити акцизи за пацята. Через тих пустих пять кроків, яких льоха вже не здужала зробити, заплатив одного гульдена і двацять крайцарів більше.

Мало того! Льоха вже не годна була йти далі власними ногами. І пацята булиб не побігли самі до хати Торочана. Треба було взяти фіру. Заплатив не лиш за фіру. Заплатив також акцизу за коні, бо, беручи льоху, вони стояли перед міською рогачкою.

Прийшов ярмарок у місті. Показалося, що, рахуючи до ціни льохи рогачку і фіру, скупий Торочан свою льоху переплатив.

(Кінець).

До сільської школи приїхав інспектор і входить до кляси саме на науку релігії.

— Скажи мені, хлопче, — питається інспектор одного з учеників — чому в молитві просимо, щоби Бог дав нам хліба насущного, себто щоденного, а не епросимо на тиждень чи на місяць?

— Ученик: Бо тоді спліснів би!

Льогічно.

— Мені не подобається цей портрет. Якийсь без життя.

Маляр: — Коли пані хочуть, щоби був із життям, то мусять пані мені доплатити, бо ніяке життя дороге.

З ДНЯ

ФОРМА І ЗМІСТ.

Від найдавніших часів змагаються з собою на світі два поняття: форма і зміст. Змагаються вони всюди: в природі, в ділянці чоловіка, в його особистім і збірнім життї.

Стара грецька мітольоґія, себто перекази про життя і поведінку старих богів, говорить, що колись панував на світі всевладно бог Хронос, себто Час. Довгий час він пожирав своїх власних дітей і тому на світі нічого не було. Але двом його синам, Хаосові і Зевсові, вдалося врятуватись від смерти, і так почав творитися світ.

„Хаос" значить Нелад. Отож зпочатку той Нелад запанував на світі (нинішня наука про повстання світу називає цей період „Неладу" часом мряковин, коли то всі планети знаходилися в стані газу, пари, чи гарячої мряки). Та в цьому Неладі, чи мряковинах, усетаки крилися зародки ріжних сил, ріжних можливостей, ріжних потенціялів. Хаос мав у собі зміст, але не мав форми. Цю форму надав йому щойно другий син Хроноса, Зевс, якого грецька мітольоґія вважає творцем землі, людей і всього корисного на світі. Зевс мусів побороти Хаоса і надав світові форму.

БОРОТЬБА ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

Ця боротьба продовжується до нині. Коли ми дивимося на природу, то бачимо, що в ній змагаються дві сили: одна, що хоче все знищити, а друга, що всьому хоче надати якусь окреслену форму. В осени гинуть міліони ростин. Вони тоді виглядають, начеб їх хто скидав у величезний котел і там відбирав їм форму, себто стирав їх знов на землю. На весні ми бачимо, що якісь сили знову випихають ці ростини вгору і надають їм знов точно означену форму. Те саме діється з усіми деревами, звірами, людьми.

В своїм особистім життї людина також цілий час бється між формою і змістом: вона хоче мати гарний вигляд, гарне обличчя, гарне вбрання; а притім хоче мати і гарний зміст, себто розум, характер та інші духові цінности: вона хоче мати здоровий і поживний харч, а також хоче, щоб той харч був відповідно приправлений, поданий на гарній тарілці і поставлений на гарно накритий стіл; хоче мати тепле і добре провітрюване помешкання, мягку постіль, але притім хоче мати гарно помальовані стіни, образи, ріжні прикраси в хаті та по мистецьки уложені меблі.

ДЕ ГРАНИЦІ?

Все булоб гаразд, і над тою вічною боротьбою між формою і змістом ніхто глибше не застановлявсь би, якби можна було покласти між тими двома поняттями якусь виразну границю: де є форма, а де зміст? Бо часто зміст переміняється у форму, а форма у зміст.

Зверхній вигляд чоловіка, його вбрання, його зачіска, його чисте і гладко виголене обличчя — це, безперечно, форма. Змістом є ум, знання, характер, виховання. Алеж бо негарне, обдерте і брудне убрання, розхристане волосся, невиголене і немите обличча буде наявним доказом, що в чоловіці нема змісту, нема глузду, нема мистецького смаку, нема виховання. Отож форма набирає тут такого значіння, що сама стає змістом.

Подібне з нашим кормом: безперечно, що найголовнішим завданням нашого корму є його зміст, його внутрішня вартість, його вітаміни, його поживність. Ми тому їмо, щоби вдержати наш орґанізм при житті, щоб достарчити йому доволі опалу для виконування його ріжних функцій. Зміст поживи є найголовнішою прикметою. Алеж ми знаємо, що коли харч не є як слід приправлений, то ми тратимо смак до їжі, і приймаємо щораз меншу порцію корму і тим робимо шкоду нашому власному орґанізмові. Ми знаємо також, що навіть найкращий і найпоживніший харч, поданий на брудній тарілці і на неохайнім столі, відбирає нам цілком смак до їжі, і то до тої міри, що нераз проти їжі бунтується ціла наша утроба. Тут форма також набрала такої ваги, що обернулась у зміст.

ВАГА ФОРМИ В ПОВЕДЕННІ.

Форма відграє величезну ролю в нашому щоденному житті, в нашій особистій карієрі. Ось недавно член Американського Банкового Інституту, Ґвин Просер, на принятті 350 учителів торговельних шкіл заявив, що навіть у бизнесі форма є далеко важніша від змісту. Він сказав, що на кожну сотку відмовлених посад тільки десять припадає на тих, що не мають належного технічного підготовлення. 90 відсотків посад відмовляють тому, що ті, що подавалися про посаду, не виявили потрібних зверхних форм в одежі, поведенні, особистості. Технічний вишкіл, говорив Просер, є також дуже важний, бож задля нього фактично дотична установа наймає чоловіка; але зверхні форми, особистість — десять разів важніші, бо їх треба довше і тяжче набувати, ніж умовий вишкіл.

ЩО ТАКЕ ОСОБИСТІСТЬ?

Але, що то є особистість? Якраз у понятті особистости є найтяжче знайти границі між формою і змістом. Особистість пробивається у зверхності людини, в її одежі, обличчі, причепуренні, а далі в руках, поведінці. Можна говорити, що особистість — це форма. Одначе воно не зовсім так. Бо хоч особистість проявляється у зверхній формі, то вона фактично відбирає те, що є в нутрі людини, себто її зміст. Особистість це синтеза форми і змісту.

Дівчина може зробити собі точнісінько таку саму зачіску, як якась фільмова зірка. Може навіть вбратися в точнісінько таку саму суконку, вивчити перед дзеркалом всі ті рухи, які уживає зірка в грі. Проте вона не викличе собою того враження, яке викликає зірка своєю. Бо зачіска, одіж, рухи зірки, випливають з її духового нутра, з її змісту. А зачіска, одіж, рухи дівчини — були тільки наслідуванням, були формою без змісту. Тому особистість першої викликувала в нас захоплення, а „особистість" другої — тільки насмішку.

Немалу ролю форма і зміст відграють також у суспільних устроях.

РОЗВОДОВИЙ ПРОЦЕС.

Перед судом станув чоловік із забандажованою головою й оповідає про горе свого подружжого життя. За три роки, які прожив із жінкою, не було майже дня, щоб вона не кидала в нього якимсь менше або більше тяжким предметом.

— Тарілка, не тарілка, вазонок не вазонок, залізко лямпа, попільничка!.. їй було всеодно, пане судде. Що їй упало під руку, це кидала в мене...

— Добре, — каже судде — та чому ви скорше не старались розвестися з жінкою, коли таке ваше життя?

Чоловік усміхається ледви замітно:

— Я сказав, пане судде, що вона три роки кидала, та щойно тому тиждень уперше влучила...

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЙОНҐСТАВН, ОГАЙО.

Листопадове Свято.

Злучені організації і товариства при укр. прав. громаді, разом з громадою відсвяткували в неділю, 14. листопаду ц. р., в своїй салі на Стілтоні Листопадове Свято. Церква була заповнена людьми, що вислухали панахиди по жовнірах України і річевої проповіди о. М. Запаринюка з Клівленду, при співучасти хору під орудою о. С. Мусійчука.

По цім відбувся в салі концерт, де прибуло ще більше людей, що їх саля не могла змістити. Вступне слово сказав п. Л. Сенчишак; свято переведено під предс. М. Лінинський, а промови виголосили: місцевий парох і о. Запаринюк з Клівленду. Вся програма і хори, Бандурист і шкільний хор з 90 діточок, була в руках і під диригентурою о. Мусійчука. Всі пісні і деклямації були дібрані до свята і присутні вислухали їх з великою увагою. Не було на сцені непотрібних співів про „Ґандзі" та „чарки", а були тільки пісні стрілецькі, найбільше композиції М. Гайворонського. Не було біганини і галасу, а була зразкова увага.

Низку стрілецьких пісень сопрановим сольом виконала пані Мирослава Мусійчук, за що дістала належні оплески. З хорових пісень були: „Слава Вкраїні", „Їхав Стрілець на війноньку", „Ой, видно село", „Видиш, брате мій", Не плакати нам", „Ой, нагнувся дуб високий", „Їхак козак за Дунай" і „Там за тихим за Дунаєм" — останні з сопрановим сольом панни Олі Мусійчук, а в пісні: „Ой, нагнувся дуб високий" співав сольо В. Сильчак. Було ще кілька наддатків. Шкільні діти відспівали: „Як з Києва в Житомир", „Гей, ви, Стрільці Січові", „Засвистали козаченьки" й „О, Україно". Виступив і терцет дітей нашого пароха з піснями: „Ой, шумить гуде", „Летіла куля" і „Галичанки". До всіх пісень приграувала панна Ирися Мусійчук. Всім деклематорам належиться признання за їх гарно виконані вірші, що були головно зпід пера нашого священика.

Збірка не дописала так, як цього можна було сподіватись, а це через тяжкий застій у праці. Зібрано $43.70, з чого, по відтягненні розходів, вислано через „Обєднання" $25 на українських інвалідів. Зложили по $1: І. Іванчук, М. Юрчик, М. Темник, М. Коняк, М. Симчій, Ю. Присташ, І. Багній, Т. Бойко, О. Венджен, М. Бурий, В. Темник, М. Іванкевич, С. Циктор, Т. Періґ, І. Косак, І. Дубас, А. Стрямик, М. Оленич, П. Заміщак, Г. Цабаняк, Т. Буян, о. С. Мусійчук; по 50 ц.: Т. Сеневяк, М. Лінинський, Р. Юрчик, В. Яечник, Л. Максимич, І. Михайл, М. Іванчак, Ю. Філь, В. Кравець, М. Терлецька, Ю. Дорошенко, П. Гула, С. Роган, Б. Теодозів, Т. Волощак, А. Падучак, Анна Корендович, І. Віценцик, Анна Кольонська, О. Єдинак, М. Хайко і С. Гіль 40 ц.; по 25 ц.: Бусько, Боберська, І. Лопушанський, Саглица, Романовський, А. Кравець, Теодозів, М. Стромик і І. Стрільбицький. Решта дрібними датками.

Гість.

Критика.

Гість: — Коли дивлюся на ваші образи, не можу надивуватися...

Маляр: — Ви хотілиб певно знати, як я це роблю?

Гість: — Ні! Навіщо ви це робите.

РАДІО.

ДІТРОЙТ, МІШ.

В неділю, 28. листопаду ц. р., буде передане через радіо Листопадове Свято. Програма зачінеться в годині 1-шій пополудні (Істерн Стандард Тайм) зо стації W. J. R. (750 kilocycles). Програма треватиме пів години. Співатиме хор „Боян". Виступлять також солісти.

Невинна.

— Правда, Марійцю, що я перший чоловік, який тебе поцілував?

— Не розумію, чому кожний чоловік виїжджає з цим дурним питанням? Розуміється — що ти перший!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВИСКАЗУЄ ЗАДОВОЛЕННЯ.

Хвальна Редакціє „Свободи"!

Я заплатила цілорічну передплату наперед і в додатку отримала ріжні книжки на суму $10. Є це повісти до читання. Дуже дякую за ту жовтневу оферту. Газету отримую що дня. Як книжки так і катальоґ одержала в порядку. За те все щиро дякую і хіба висказую жаль, що нема багато таких, що користалиб з оферти „Свободи". У нас є ще багато українок і українців, що волють тратити час на пусті балачки, замісць прочитати якусь книжку. З балачок мають гризню і клопоти, а з книжки малиб радість і пожиток.

Остаюся з поважанням

Катерина Ґалан,
Квинс Виледж, Л. Ай.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ГЕМПСТЕД, Н. Й.

Зо срібного весілля на Союз Українок.

На забаві, що відбулася 31. жовтня ц. р. з нагоди срібного весілля громадян Павла й Анни Зарембів, переведено збірку на Союз Українок у старому краю. Збірка принесла $7.40. Гроші переслано через Обєднання.

З. К.

—o—

БАЛТІМОР, МД.

На читальню в Юзефівці.

На читальню „Просвіти" в селі Юзефівка, повіт Тернопіль, зложили громадяни: Г. Шулька $26, по $1: І. Ґевера, Г. Іванович, М. Криж, І. Ракочий. Гроші вислано.

Г. Шулька.

У голярні.

Голяр: — А можеб так панові вимити голову? Бачу повно порплів.

Гість: — Не треба, я маю чисту голову, а це, що ви бачите, то не порплі, лише порошок проти нужі.

—o—

Інтервю з поетом.

— Чи сповнилася якась із ваших дитячих мрій?

— Тількн одна. Скільки разів мене мама чесала, я все бажав собі, щоби був лисий!

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

UKRAINIANS HERE IN CELEBRATIONS

Marking Anniversary of Nation's Independence.

Joining with their fellow-countrymen the world over, Ukrainian residents of this city and vicinity—one of the most colorful National groups in Union County—this month are commemorating the nineteenth anniversary of the Ukraine's independence which was in 1918 through the efforts of the Cossacks, known as the "Ukrainski Sitchovi Striltsi."

The observance generally takes the form of concerts and memorial services held in various churches in tribute to the soldiers who made the supreme sacrifice in order that their native land might take its place among the family of nations.

It was on November 1, 1918, that the Ukraine was established and gained recognition as a nation. To the Ukrainian people that eventful day compares to the Fourth of July in the minds of native Americans. Less than a year after independence was achieved, the Ukraine again fell into the hands of other nations, which included Russia, Poland, Rumania and Czechoslovakia. Since then the Ukrainians again have been striving for national freedom.

The Elizabeth phase of the observance was conducted in part Sunday morning and in keeping with the significance of the occasion consisted of memorial services at St. Vladimir's Church with Rev. Joseph Chaplinsky officiating.

Concert Features Program.

In the afternoon a concert was held under the auspices of the United Ukrainian Societies of Elizabeth at the Ukrainian National Home, 214 Fulton street. The event was opened by Father Chaplinsky who appealed specifically to American-born Ukrainians urging them to continue their struggle to regain world-wide recognition for their race.

The Ukrainian Boyan Singing Society of Newark and the Ukrainian Boyan Singing Society of Elizabeth sang several appropriate selections under the direction of Professor Michael Yadlowsky. Peter Ordynsky, celebrated Ukrainian baritone of New York, was guest soloist. He was accompanied by Mrs. Stephen Shumeyko.

Tracing the history of the Ukraine's struggle for independence, George Kartychak, Jr., a member of the Ukrainian Social Club of Elizabeth, appealed to the Ukrainian youth of America to carry on in the same spirit that had characterized the efforts of those who had given all to their native country. Others who addressed the gathering included Dr. Luke Myshuha, editor, of Jersey City, who spoke in Ukrainian; Walter Bukata, representing the Organization for the Rebirth of the Ukraine, and Roman Slobodian, financial secretary and treasurer of the Ukrainian National Association at Jersey City.

John A. Kervick, secretary and personal representative of Mayor Joseph A. Brophy, praised the groups for the active part they have played as Ukrainian-American citizens in furthering the cultural and educational ideals of the city and of the United States. He was introduced by Michael Galinowyz, president of the Ukrainian National Home Association and chairman of the committee in charge of program arrangements for the celebration.

Praises Patriotic Fervor.

Police Judge James T. Kirk, final speaker on the program, praised the Ukrainian residents for the patriotic fervor, which, he said, has marked their struggle to regain once more their independence as a race. He gave unstinted commendation of the fine spirit of cooperation which he said the Ukrainians had shown at the city's Constitutional sesquisentennial celebration on September 17 at which time Ukrainian groups won two first awards—one for being the most colorful group in the parade and another for having the largest delegation.

In concluding his talk Judge Kirk presented both trophies, silver loving cups, to Miss Helen Slobodian, Theodore Ohar and Peter Hondowicz, who were active participants in the Constitutional celebration. Hondowicz, in his acceptance, expressed the hope the trophies might serve as an inspiration to further the cause of higher social attainments among the Ukrainian elements here.

The program ended with the singing of the Ukrainian National hymn.

(Elizabeth Daily Journal, November 16, 1937).

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ.

(20)

Коли Тарзан відзискав притомність, він знайшов себе в якійсь воночій, темній колибі. Він почав скоро пригадувати собі, яким способом він сюди дістався. Пригадавши собі все, він зрозумів свою небезпеку. Але його руки і ноги були цілко звязані і хоч він пробував розірвати мотузки, то це йому цілком не вдалося. Він тільки ранив руки.

В той час Джейн змагалася з львом. Бистрими, немов блискавка, скоками вона дісталася на дерево, ще заки лев успів схопити її в свої зуби. Діставшись на дерево, вона сіла безпечно на гиляку і відітхнула. Вона була безпечна. Але її журило те, що діється зо Сборовом. Вона дуже не хотіла, щоб її провідництво було відразу започатковане смертю одного їх члена.

Ставши на гиляку, вона почала розглядатися довкруги. За корчами побачила фігуру Сборова. Він був майже спаралїжований зо страху. Джейн закликала до нього: „Ви краще втікайте звідтам, але потихо, щоб не зачув вас лев. Бо він голодний і як тільки вас запримітить, то кинеться на вас, а тоді прощавайтеся зо своїм життям".

Щоб якось відвернути увагу льва від Сборова, вона почала його дразнити. Положившись на гиляці, вона почала махати ногою, дразнячи в той спосіб льва до живого. Лев підскакував догори і пробував захопити її своєю лапою, але кожний раз Джейн ногу підносила і лев падав на землю. Ця забава почала навіть забавляти Джейн.